

הצעת חוק מס ערך מוסף (תיקון מס' 56), התשע"ז-2017

- תיקון סעיף 1 .1 בחוק מס ערך מוסף, התשל"ו-1976 (להלן – החוק העיקרי), בסעיף 1, בהגדרה "עסקת אקראי", בפסקה (1), במקום "טובין" יבוא "נכס".
- ביטול סעיף 56 .2 סעיף 56 לחוק העיקרי – בטל.
- תיקון סעיף 61 .3 בסעיף 61 לחוק העיקרי –
- (1) בסעיף קטן (ב), במקום "סעיפים 55 או 56" יבוא "סעיף 55";
- (2) בסעיף קטן (ד), במקום "סעיפים 52, 55, 56" יבוא "סעיפים 52, 55".
- תיקון סעיף 64 .4 בסעיף 64(א) לחוק העיקרי, במקום "55, 56" יבוא "55".
- תיקון סעיף 69א .5 בסעיף 69א(2) לחוק העיקרי, במקום פסקת משנה (ב), יבוא:
- "(ב) הוא רשום כשותפות לפי חוק זה, ולגבי אחד השותפים התקיים האמור בפסקת משנה (א)".
- ביטול סעיף 71א .6 סעיף 71א לחוק העיקרי – בטל.

ד ב ר י ה ס ב ר

לחוק, כי כל אחד מהעוסקים שנרשמו כעוסק אחד, יגיש דוח שנתי מסכם על סך כל עסקאותיו, באופן אישי.

מבנה דיווח ייחודי זה מקשה מאוד על הליכי ביקורת של רשות המסים בקרב עוסקים הרשומים כעוסק אחד, זאת משום שניתוח מצב החשבון של העוסקים אינו משקף באופן נאות את הערך המוסף של כל אחד מהם, ולפיכך הביקורת עליהם כעוסק אחד אינה אפקטיבית. כמו כן, רמת הציות להוראות החלות על עוסקים כאמור ובפרט רמת הציות להוראת סעיף 71א לחוק הקובעת חובת הגשת דוח מסכם, נמוכה מאוד.

לפיכך מוצע לבטל את סעיף 56 המאפשר את רישומם של עוסקים כעוסק אחד, את סעיף 71א אשר קובע את חובת הגשת הדוח המסכם, ואת כל ההפניות לסעיפים אלה המצויות בסעיפים שונים בחוק.

וזהו נוסחו של סעיף 71א אשר מוצע לבטל:

"דוח מסכם לעוסקים שנרשמו כאחד"

71א. (א) כל אחד מהעוסקים שנרשמו כאחד לפי סעיף 56, יגיש דוח שנתי מסכם על סך כל עסקאותיו, לרבות עסקאות שעשה עם העוסקים שנרשמו עמו כאחד וכן על סך כל רכישותיו וכל השירותים שקיבל, לרבות מהעוסקים שנרשמו עמו כאחד, והכל בתוך 90 ימים מתום שנת המס שלגביה מוגש הדוח.

(ב) המנהל רשאי לפטור סוגי עוסקים שנרשמו כאחד כאמור בסעיף קטן (א), מהגשת דוח שנתי מסכם או מפירוט העסקאות שעשו עם העוסקים שנרשמו עמם כאחד, וכן רשאי הוא לפטור עוסק מסוים שנרשם עם עוסקים אחרים כאחד, דרך כלל או במקרה מיוחד, מהגשת דוח

סעיף 1 ההגדרה "עסקת אקראי" בסעיף 1 לחוק מס ערך מוסף, התשל"ו-1975 (להלן – החוק), כוללת בפסקה (1) שבה, מכירת טובין או מתן שירות באקראי, כשהמכירה או השירות הם בעלי אופי מסחרי. ההגדרה "טובין" אינה כוללת מקרקעין, ואילו ההגדרה "נכס" היא טובין או מקרקעין. מוצע לכלול בהגדרה "עסקת אקראי" גם מכירת מקרקעין שהיא בעלת אופי מסחרי, בשל התכלית הוזהר המתקיימת לעניין זה ולנוכח הגידול שחל בשנים האחרונות במספר העסקאות שהן בעלות אופי מסחרי, עקב העלייה במחירי המקרקעין.

יצוין כי פסקה (2) להגדרה "עסקת אקראי" מתייחסת רק למצבים שבהם רוכש המקרקעין חייב במס לפי חוק מס ערך מוסף, היינו – עוסק, מלכ"ר או מוסד כספי, ופסקה (3) מתייחסת למצב שבו רוכש המקרקעין הוא קבוצת רכישה.

סעיפים סעיף 56 לחוק קובע כך:

2 עד 10 "רישום מספר עוסקים כאחד"

56. עוסקים שהם אזרחים ישראלים כהגדרתם בסעיף 1א(ב), שמקום עסקם הקבוע והמתמשך הוא בישראל שביקשו להירשם כאחד, רשאי המנהל לרשום אותם כך, ומשנרשמו יראו אותם לעניין חוק זה כשותפים; שר האוצר רשאי לקבוע תנאים לרישום עוסקים כאחד".

במסגרת מבנה זה, המכונה "איחוד עוסקים", נקבע בתקנה 223 לתקנות מס ערך מוסף, התשל"ו-1976, כי עוסקים הרשומים כעוסק אחד יגישו דוח תקופתי אחד על כל עסקאותיהם, אשר לא יכלול את העסקאות שעשו בינם לבין עצמם, אלא רק את העסקאות שעשו עם גורמים חיצוניים להם. בנוסף, במסגרת מבנה זה, נקבע בסעיף 71א

¹ ס"ח התשל"ו, עמ' 52; התשע"ז, עמ' 390.

7. בסעיף 72א(א), במקום "71 ו-71א" יבוא "71".
8. בסעיף 75א(א) המילים "או ברוח שנתי מסכם לפי סעיף 75א(א)" – יימחקו.
9. בסעיף 117א(ב6), במקום "70(ב) או 71א" יבוא "או 70(ב)".
10. בסעיף 128 לחוק העיקרי –
- (1) בסעיף קטן (א), המילים "או שעשו מי שרואים אותם כשותפים לפי סעיף 56" – יימחקו;
- (2) בסעיף קטן (ב), הסיפה החל במילים "זולת אם ביקשו השותפים" – תימחק.
11. (א) תחילתו של חוק זה, למעט סעיף 1, ביום י"ד בטבת התשע"ח (1 בינואר 2018) (בסעיף זה – יום התחילה).
- (ב) על אף האמור בסעיף קטן (א), הוראות סעיפים 71א, 72א(א), 75א(א) ו-117א(א)(ב) לחוק העיקרי, כנוסחם ערב יום התחילה, ימשיכו לחול לעניין דוח שנתי מסכם לשנת מס שקדמה לשנת המס 2018.

ד ב ר י ה ס ב ר

למרות ביטולו של סעיף 71א, החובה להגיש דוחות מסכמים כאמור בסעיף תמשיך לחול לגבי דוחות שלא הוגשו בשנות המס שקדמו לשנת המס 2018 וכי גם ההוראות האחרות החלות על דוחות אלה כנוסחם ערב יום התחילה, ימשיכו לחול לעניין דוחות אלה.

או מפירוט כאמור, אם מצא כי קיימים טעמים מיוחדים המצדיקים זאת בנסיבות העניין.

סעיף 11 כדי לאפשר לעוסקים שחל עליהם מבנה איחוד עוסקים להתארגן למצב החדש, מוצע לקבוע שתחילתם של הסעיפים העוסקים באיחוד עוסקים יהיה בתחילת שנת המס 2018. בהתאמה, מוצע להבהיר כי